

HELVETAS
Intercooperation

GERMANY

БА РАСМИЯТ ДАРОВАРДАНИ ШАРТНОМАИ ГРАЖДАНӢ-ҲУҚУҚӢ, ШАРТНОМАИ ПУДРАТ

МАЪЛУМОТИ АСОСӢ

Шартномаи граждани-ҳуқуқи хангоми бо кор таъминшавӣ (шартномаи дорои хусусияти граждани-ҳуқуқи, ХГХ) – созишнома дар бораи хизматрасонӣ. Чу-нин шартномаҳоро ҳам бо шахси воқеӣ ва ҳам бо ташкилот бастан мумкин аст. Шартномаҳои дорои ХГХ байни ду тараф Фармоишгар ва Иҷроқунанда баста мешавад.

Намунаҳои чунин шартномаҳо:

- шартномаи пудрат, аз ҷумла сохтмонӣ;
- шартномаи хизматрасонӣ.

Аксар вақт дар асоси шартномаҳои граждани-ҳуқуқи ширкатҳои аутсорсингӣ (масалан, оид ба ташкили кори фаррошон, дарбонон, коргарони ёрирасон), ки коргарони худро ба иҷора ба корфармоёни дигар медиҳанд; ба сохтмонҳо, гипер-маркетҳо ва ғайра, бо муҳоҷирон муносибат ба расмият медароранд.

Барои бастан шартномаи дорои ХГХ ба иҷроқунанда чунин ҳуҷҷатҳо лозиманд:

1. Шиноснома;
2. РССИШ;
3. РМА;
4. Патенти кор.

Шумо бояд нусхаи шартномаи граждани-ҳуқуқиро, ки аз ҷониби фармоишгар имзо шудааст, ба дасти худ гиред.

Дар шартномаи граждани-ҳуқуқи бояд инҳо зикр карда шаванд:

- насаб, ном, номи падар ва маълумоти шиносномавии корманд;
- насаб, ном, номи падар, ном ва суроғи ҳуқуқи корфармо;
- ҷои кор – суроғи воқеии ташкилот, суроғи иншоот;
- санаи оғози кор, мӯҳлати иҷрои кор/хизматрасонӣ;
- ҳаҷми кор;
- шароит, речаи меҳнат ва андозаи мукофотпулӣ;
- тартиб ва мӯҳлати пардохти мукофотпулӣ;
- кафолати пардохти мукофотпулӣ;
- вазифа ва масъулияти корфармо – масалан, таъмини асбобҳои корӣ ва ғайра;
- вазифа ва масъулияти корманд;
- имзо ва мӯҳри корфармо, имзои корманд;
- рақами шартнома ва санаи ба имзо расидани он.

Иҷрои шартҳои шартномаи граждани-ҳуқуқи ва хизматрасонӣ бо **санади қабул ва супоридани кори иҷрошуда** тасдиқ карда мешавад, ки дар он корманд ва корфармо тасдиқ мекунанд, ки кор ба охир расидааст, мукофотпулӣ аз ҷониби корманд қабул шудааст ва тарафҳо даъвоҳои мутақобила надоранд. Санад дар 2 нусха тартиб дода ва имзо карда мешавад – яке бо корфармо, дигаре дар корманд боқӣ мемонад.

Шумо ҳуқуқ доред:

- аз иҷрои корҳое, ки барои ҳаёт ва саломатии корманд хатарнок аст, даст кашед;
- талаб кунед, ки ба Шумо нусхаи ҳамаи созишномаҳо, варақаи пардохт ва дигар маълумотномаҳоро оид ба мӯҳлат ва андозаи мукофотпулӣ пешниҳод кунанд;
- барои ҳифзи ҳуқуқҳои худ ба Нозироти давлатии меҳнат, Прокуратура ва суд муроҷиат кунед.

Тибқи шартномаи дорои ХГХ иҷроқунанда метавонад дар якҷанд лоиҳаҳо кор кунад ва ба ҳамин тариқ даромад ва шугли худро ба танзим дарорад.

ДАР ХОТИР ДОРЕД!

Тибки шартномаи дорои хусусияти граждани-хукукӣ, Шумо иҷрокунандаи кор, ё хизматрасонӣ тибки шартнома бо фармоишгар мебошед. Шумо вобаста ба ҳаҷми кори иҷрошуда, мӯҳлат, натиҷа ва сифати он мукофотпулӣ мегиред, на музди меҳнат. Аксари хатарҳо ва масъулиятҳо барои иҷрои кор тибки шартномаҳои дорои ХГХ ба зиммаи Шумост ва фармоишгар ўҳдадор нест, ки ба корманд рухсатии беморӣ, рухсатии меҳнатӣ ва пардохтҳои иҷтимоӣ пешниҳод кунад.

Имзои чунин шартномаҳо дониши амики забони русӣ ва шиносоии ҳаматарафа бо матни шартномаро талаб менамояд. Шартномае, ки бо шартҳои он Шумо розӣ нестед, имзо накунед: Шумо иштирокчии баробархукуки чунин созишнома мебошед ва метавонед шартҳои худро пешниҳод кунед!

Боварӣ ҳосил кунед, ки ҳаҷм, нишондиҳандаҳои сифат, мӯҳлат ва арзиши кор дақиқ муайян шудаанд – мукофотпулии Шумо аз ин вобаста хоҳад буд. Дафтарчаи корӣ ташкил кунед ва ҳама ҳуҷҷатҳои пардохтӣ ва ҳисоботиroid оид ба иҷрои дар он нигоҳ доред – дар ин қоғазҳо ҳатман бояд имзо ва мӯҳри фармоишгар бошад.

Ҳатман ба шартҳои пардохти мукофотпулӣ диққати махсус диҳед, онҳо метавонанд аз вақт, сифат ва ҳаҷми корҳои анҷомдодашуда вобаста бошанд ва метавонанд бо дигар шартҳои иловагӣ муайян карда шаванд.

Аксар вақт санади қабули кор, ё хизматрасонӣ аз ҷониби корфармо дар матни шартнома гузошта мешавад. Эҳтиёт бошед – то гирифтани мукофотпулӣ ба санади қабул ва супоридани кори иҷрошуда имзо нагузоред. Як нусхаи санад бояд дар дасти Шумо монад.

Дар хотир доред – шартҳои шартномаи граждани-хукукӣ наметавонанд хилофи қонунҳои Россия бошанд! Корфармо ҳақ надорад ба Шумо маҷбуран кор фармояд, чарима гирад, мукофотпулӣ надихад, ҳангоми ташкили кори Шумо стандартҳои бехатариро пешниҳод накунад, бидуни ҳуҷҷатҳои иҷозатӣ Шуморо ба кор ҷалб кунад. Дар ҳама ҳолатҳои, ки дар шартнома зикр нашудааст, корфармо бояд мувофиқи қонунҳои Россия амал кунад, аз ҷумла меҳнатӣ. На Шумо ва на фармоишгар ўҳдадор нестед, ки СРММ ВҚД Россияро дар бораи бастанӣ шартномаи пудрат, ё хизматрасонӣ огоҳ кунед.

Ҳангоми бастанӣ шартномаҳои граждани-хукукӣ корфармоён аксар вақт умеддоранд, ки худро аз қафолат ва масъулият дар назди корманд озод кунанд. Бодикқат бошед – агар Шумо дар як ташкилот ва як вазифа доимо кор кунед, бо Шумо бояд маҳз шартномаи меҳнатӣ баста шавад.

Тағйир додани ХГХ ба шартномаи меҳнатӣ бо мувофиқаи тарафҳо, амр-номаи нозироти меҳнат, ё ба воситаи суд мумкин аст. Дар ҳолати аввал иҷрокунанда ба номи корфармо ариза менависад ва аз корфармо хоҳиш менамояд, ки муносибатҳои меҳнатӣ эътироф намояд, агар ў дар асоси доимӣ кор кунад.

ҚОНУНГУЗОРӢ

- «Кодекси граждани Федератсияи Россия (қисми дуюм)» аз 26.01.1996, № 14- ҚФ;
- Боби 37. Пудрат
- Боби 39. Хизматрасонии пулакӣ

МАЪЛУМОТ БАРОИ ТАМОС ВА МАНБАЪҲОИ ИТТИЛОӢТ:

Маълумоти тамосии нозироти минтақавии давлатии меҳнат	https://rostrud.gov.ru/inspections/
Портالي интернетии системаи давлатии автоматикунонидашудаи «Правосудие» (Адолат): маълумоти тамосии судҳо дар минтақаҳои ФР	https://sudrf.ru/
Сомонаи прокуратураи генералии ФР	https://genproc.gov.ru/

Funded by the European Union

**IMPROVING MIGRATION
MANAGEMENT IN THE SILK ROUTES**

ICMPD

International Centre for
Migration Policy Development